

ומכירות דקאמור צדי שמים חייב על כל רביעית דהיינו על כל ש"י וסמי צמיש דהוי כז' צבירות ואיש עבד לבי האמור מוצא לבי דעת הבית אם אמדוהו לז' אכילות אפילו מדרבנן מוטע לחלל שבת אבל אם אמדוהו רק למחל אכילה אפילו בית צי הדבא שיעורין דרבנן לא מחללין עליו שבת באיסור דאורייתא:

וא"כ מוצא דג' טעמות יש לדעת הראש אפילו חילול שבת גמור מותר שלא לעבור באיסור דרבנן והמניא לדעת הרין אפילו איסור דרבנן אמרינן שיהיה עדיף כמיש אין לרד לעבד ולדעת הבית אם לרד ואמדוהו לז' אכילות מחללין אפילו באיסור דאורייתא ואם אמדוהו רק למחל אכילה לא מחללין וכן לפי דעת הבית שביטחו בא"מ ק"י חייב דקוצר גבוגות גדול מחית ועיין צמניא ק"י שפי' בקיצ ובקטן הפיי דש מולקין על זה וכו' וכן שכתבנו שרש הדין נחזור לדין שטנו הסם מלימה ומוצא צפרק כלל גדול דף ביה ע"כ דאין עיצור באיכלין ואין זו איסור כ"א מדרבנן אמנם הפומי צפתים כוללת שלו הקשה דמולח יהא חייב משום מפרק לפי דעת הרמב"ם צפי' דין ז' ואיני דהפירוק מניחא נעשה ל"ל דקושייתו תליא במלכותא שהציא המניא צפי' שבת קק"ב ואי אמרינן דמערער עבודה חייב משום מפרק איכא איכא למימר ה"ה צמולח ולשיעור קוצר הקושיא:

מיהו לפיכך חיי מוטע כלל קושיא זו דהרי הסם שמואל הגלח הוא צא לחד המלח ומשקה בגל לתוך האוכל באיכל דמי וקומע אדם אשכול לתוך הקדיה כמיש הרמב"ם צפי' דין ז' ואפילו איכא כשרהה הסם ונפלט מותר המלח וי"מ זה צא מניחא מולח לא עבד הפירוק כן כנחא לפעמי' ואפילו כמול דהסם מיד נפלט עיי המלימה ואינו נכלע לתוך המלח דמי הא ק"ל ר"פ חצית וכן פ' הרמב"ם צמניא והנכות שבת דקומע אדם כצמיש ושלוקים ללוקק גופן והכי ק"ל צמניא ק"י ש"כ קפי' ז' שכל שא"ל למיניהן לא הוי ל"י מפרק ואפילו למיד דמלכא שא"ל חייב וא"כ עכ"פ צמולח אין זו משום מפרק וא"כ לית צ"י רק איסור דרבנן דעיצור והסם שיעור דעיצור זה אמלחא הוי אמרינן דש עיצור באוכלין וחייב עליו מהיה נכחא דה"י שיעור כגבוגות דכל שצאוכלין שיעורו כגבוגות כמוצא דרמב"ם פ"ח משבת וצמניא צפתים כוללת וא"כ הא אמרו צפי' המליש דף ל"א יציא דגבוגות גדול מית וא"כ אם מולח מנעט שיעור איסורו יתיר ממוחל דס" (מיהו זה לימא דמקחמא כגבוגות צפר לית צ"י אפילו חז' זית דם וא"כ אם מולח הוא חייב על כל גבוגות צפר ומשאיכא אם אוכל צלל מלימה צוודי לרד לאכול כמס גבוגות עד שיאכל שיעור שלם וא"כ ה"י יתיר להאכילו צ"י מלימה) אמנם צמנא כד מקטפק ל"י לעיל דלענין דרבנן איכא למימר דאין מילוק צין שיעור שלם לכל שהוא דאיסור איכא על כל שהוא יחיצא ליכא וצ"ה ה"י מיושק קושיא ממחשק הכיל צפי' המניא דלכך קוצר דבי דל"ל לעשר דמרווייהו שוין וא"כ ה"י מרווייהו שוין:

אמנם לריבא נראה עיקר דמיי למולח לכל הדיעות דלסראש כד מוצא צמניא ק"י שכיח קק"ט וגם לדעת הרין מלח דמי שביטלו דרבנן חייב מוסקס ודעת הרמב"ם ורש"י והרמב"ם המלכותיים צויד ק"י ק"י דהוא דאורייתא ואין כאן מקומו לבאחו ואפילו ה"י דרבנן מ"מ ה"י עיקרו דאורייתא ומשכחא לשמיים דאורייתא כמו בעלין שא"ל נקוצ דק"ל לרד לעבד גזירה חז' דאורייתא ומו נכחא דצמולח אפילו מולח כמס זיתים וכמס כגבוגות מ"מ כל שלא פירש מן המלכא מקרי הכל מלכא אחת עיין צמנא דף קל"ב ע"כ וצמנא חז"י ק"י י"ט וגדולס ה"י כ"י רש"י צמנא דף י"א ע"כ דעמנא דממולח דמולח אדם כמס חתיכות צבת אחת משום דהכל ה"י מלח עמנא וסראש שם פסקה על זה דהא כל מלח ומלח נמחא צפי' עמנו ולפעמי' צבור דרש"י ק"ל דכל זמן שלא פירש ה"י רק מלח עמנא ונקרא הכל מלכא אחת רק ריבוי צמנא משאיכא אם כד פירש וי"ש אם מולח כל חתיכה אחת ה"י לא הפסק ואינו רק מלח מלכא ולא ה"י רק ריבוי צמנא אבל אם אוכל צלל מלימה אכילות מרובות כל אכילה ואכילה ה"י איסור צפי' עמנו וכד איפסק האידי' צמנא דף ק"ד דריבוי צמנא גרע מריבוי צמנא וכל"י שדחא מעלחו כ"י מוצא הסוס' יש להחזיק לפי הכיל דהא ר"מ קוצר ציומא דף ח' דעומנא דמ"י וא"כ לר"מ לא שיק עמנא דסראש ולא נשאר לו רק טעם הרין עכ"פ צמא קליקנא דלכל הדיעות נראה דמותר למולח להראש פשיטא ולדעת סמ"י אפילו להרין וי"מ דצרי ל"ע ולהציאם חס לרד לאכול צ"י אכילות מן הצפר או יתיר לרד למולח דה"י רק מלח עמנא משאיכא באכילות ולזה גם המניא מודה ואפילו איני אוכל רק אכילה אחת מ"מ נראה דלרד למולח דמ"י לעלין שא"ל נקוצ ומו דמי שביטלו ה"י ספיחא דריבא

עדיף אפילו מן הותרה דגבי דאורייתא לפי דרבנן לא גזרו כלל צמנא ולא נאסר מניחא עכ"פ דרבנן לכ"כ הותרה ואין כאן משום ריבוי צמנא וא"כ לפי מציא דעת הה"א דגבי איסור דרבנן פשיטא דאין לחלל שבת באיסור דאורייתא דאפילו חילול שבת דרבנן י"ל דלא נצדיקין דש וא"כ עדיף כמו דק"ל לרבי דל"ל לעשר דאיסור דרבנן לכ"כ הותרה צמקס מולח אמנם הבית והענין שם צמקס לא כחצו אלא אפילו צמקס שלא לעבור איסור דרבנן הותר לחלל אפילו צמלכא דאורייתא ואפילו לדעת הרין כנראה שם מלכא וצמנא הוא דבר מומה צמנא וגי' קסא ל"ע עליהם ומה דרבי דקוצר דל"ל לעשר:

וי"ש ליש קושיא זו עפ"י דברי הרין צמנא דף י"ז גבי מלכא אשכח וכו' דמקס הרין דלמ"ד הותרה מותר לרבות צמנא צמנא טמחא (ל"ל דהרין קוצר כתי' הראשון של הסוס' ציומא דף ו' ע"כ דיה איך תמלי' דרבא קוצר דמ"י דלמ"ד צ"י דרבא קוצר דהותרה איכא איך כחצו שם הרין דגבי פ"כ איסור לרבות ה"י מלח דהא ציומנא הוא רבא ואינו קוצר הותרה אלא ע"כ כ"כ דקוצר כתי' הראשון) ועכ"פ לפי דברי הרין שם אי אמרינן הותרה מניחא שרי הריבוי איכא אם ידון דמרוס הותרה דהוא ק"ל או ע"כ (דאפילו למ"ד הותרה לא הותר רק האיסור הקל הקל חמילה כדמיימ' מדברי הראש' הכ"ל) איכא ליכא למימר דעל מניחא הו"ל ולרד לרבות צמנא וזה אינו דמי כמולח הותרה ג"כ קש"י לרבות ואין הריבוי מעלה או מוריד וא"כ איש רבי לשיטתו דרבי קמס לפי חיוץ רבא צמקס דיומא דף ו' ע"כ כמולח דלמ"ד הותרה וא"כ אין הריבוי צמנא מעלה ולא ריבוא ולכך קוצר דבי דל"ל לעשר וצמנא מ"י הסם דל"ל לאכול רק אכילה אחת אפילו אכילה גדולה כולה חצי' רק כמו ריבוי צמנא כחצו יצוא לקנן ח"ה ולכך איש דכיון דהותרה צמנא אכילה דהיא כמו צמנא מלח טמחא אין כאן מקורן צמנא שיעורין ולכך קוצר דבי דל"ל לעשר:

ובזה מיושבים דברי הרמב"ם דאין מחלק צין מנעס ירק דרבנן והמניא צמקס' מריח הקשה על הרמב"ם ה"י ק"ל הלכה כרבי מחציתו ולהכיל איש רבי לעמ"י אצל לדינא דמקס הרמב"ם צמקס מצינא מקדש דעיומא דמ"י וגם פ"כ דמ"י איכא קש"י כ"כ דיהא לרד לעשר שלא יעצור על כל כות וכות ולכך לא מילק רמב"ם וצמנא שיש לרבות זה כיון דרבנן קיימין ורבנן אין מילוק אם יש כאן שיעור או כל שהיא איכא שוב מרווייהו שוין ואפס' דגם דרבנן אם אכל שיעור שלם מניחא ע"כ ולכך קוצר כדמנא שיעור אם אינו ממעשר וכיוצא בזה קשה על הבית צפי' שכיח דאם יחמס גבוי חס ה"י ויעשה י"י ע"כ על כל רביעית ורביעית וקשה אמאי נקוט רביעית הכא לענין איסור דרבנן ועוד קשה לי ע"כ ע"כ הכיל דמ"י קאמור עובר על כל טיפה וטיפה הא גם אם מנחם ומצטל חייב על כל גבוגות וגבוגות לדעת הרין צמנא י"י וה"ה לענין חיוס ועיין שיעורו דרמב"ם צמקס מנחם ומניחא עובר מ"י על כל טיפה וטיפה וא"כ אינו עובר על ריבוי שיעורין גם באכילה לא יעצור ועיין צמנא חז"י ק"י כ"י ודברי העו"י קמס:

אמנם הבית הכיל צרי מללו וקושי' מלח מחוץ באידך דהסם לענין מלכא מציא צמנא צמנא דף י"ז דאם צמנא צ"י גבוגות צמנא שוקן ואינו לרד אלא אחת ה"י ריבוי צמנא . ולהרמב"ם אינו איסור אלא מדרבנן ולהרין שם איסור מלימה אצל חס צמנא צ"י גבוגות צ"י שוקלן ה"י ריבוי צמנא ולכ"כ איסור מלימה ק"ד ע"כ ועמנא לענין אכילה וסמי' נראה כל שאיכל צמנא אכילה ולא הפסק מלכא דהא קושיא עדיין חצי' מלח אכילה כמולח צמנא דף קל"ב ע"כ דכל זמן שלא פירש מקרי מלח הסוס' אצל כמספיק נקרא צ"י אכילות כמו צ"י צבירות ואמרינן צפי' וי"כ דמלח לנחמיו הוא פחות מרביעית וא"כ איש דלכך נקט הבית דחייב על כל רביעית דהיינו על כל אכילה ואכילה צמנא משאיכא כשהוא מנחם חף דחייב מ"י על חיוס המ"ס על כל רביעית אצל חצי' כמו מלח צמנא רק ריבוי צמנא שיעורין ועדיף מלכא צ"י צמנא וא"כ:

ועפ"י מיושבים מ"י דברי הרמב"ם צמנא מהלכות מ"י דין ז' כי לאוכל אכילה אחת גדולה איני חייב כרת על כל כות וצמנא מ"י חירות פסק צמנא כל ה"ס חייב צ"ש על כל רביעית ורביעית וקשה הא כרת צדי שמים הוא וא"כ כי דמנא (מיהו מליח כיוצא בזה בקידושין מ"י ע"כ גבי שלד"ע שכתב הפיי דלרד לומר דכרת חצי' כמו צדי אדם דה"י שלד"ע אמרינן דחייב צמנא ולענין שחמ"י חזן אמרינן דפער מוכר) אמנם לפיכך איש דכאן מ"י באכילה אחת גדולה אינו חייב אפילו צ"ש דאפס' דקוצר כמנחא הכיל דריבוי צמנא אינו איסור מלימה אמנם שם צמנא

